

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Speciální mateřská škola, Ústí nad Labem,
Malátova 12**

Malátova 12, 400 11 Ústí nad Labem

Identifikátor školy: 610 150 553

Termín konání inspekce: 19. – 22. říjen 2004

Čj.:	f2-1052/04-1351
Signatura:	of6ry506

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Novým zřizovatelem *Speciální mateřské školy Malátova 12, Ústí nad Labem* jako příspěvkové organizace, je Ústecký kraj se sídlem Velká Hradební 48, 400 01 Ústí nad Labem, s platností nového zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení od 1. 1. 2003. Toto předškolní zařízení má celodenní provoz (6:00 –16:30), ve třech třídách je celkem zapsáno 40 dětí, počet zapsaných dětí v době inspekce byl shodný (plánovaná kapacita činí 51 míst).

SMŠ má strategicky výhodnou polohu, je spádovou školou pro celé město Ústí nad Labem i přilehlé okolí. Okruh poskytované péče je rozšířen na péči veškerého zdravotního oslabení dětí a na péči o děti s poruchami psychosociální adaptace.

SMŠ realizuje vlastní školní vzdělávací program pod názvem :

„ ZDRAVÍČKO – ve zdravém těle zdravý duch“.

Program respektuje zvláštnosti zdravotně oslabených dětí a počítá s velmi dobrou spoluprací s rodiči a odborníky.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce bylo zjištění a hodnocení personálních a materiálně technických podmínek vzdělávání včetně průběhu a výsledků výchovně vzdělávací činnosti ve speciální mateřské škole.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve SMŠ zajišťuje výchovně vzdělávací práci 5 učitelek včetně ředitelky školy, čtyři z nich mají vysokoškolské vzdělání (bakalářského typu) v oboru speciální pedagogiky pro učitelky mateřských škol, jedna učitelka splňuje kvalifikační požadavky pro učitelství v mateřských školách. Úvazky přímé výchovné práce jsou rozloženy tak, aby zajišťovaly celodenní komplexní péči ve třídách SMŠ za účasti speciálního pedagoga.

Organizace chodu zařízení je přehledně zpracována. Opírá se o kvalitně zpracované dokumenty – řady školy (organizační, vnitřní, provozní, pracovní, školní), rozpis pracovních povinností s delegováním kompetencí a pravomocí (zástupkyně, vedoucí provozních úseků), rozvrh pracovní doby. Podmínky pro bezproblémový chod zařízení jsou dále upřesněny ve vnitřních směrnících a organizačních pokynech, vydaných ředitelkou školy.

Tok informací uvnitř zařízení je funkční a operativní. Důležité informace se zaměstnanci školy dozvídají na pravidelných poradách, pedagogických radách, jejich program je zakotven v ročním plánu ředitelky školy. Základní informace k provozu a využívání pracovní doby jsou zveřejněny celoročně na nástěnce pro zaměstnance, jinak jsou součástí personální dokumentace.

Ředitelka zařízení vytváří velmi dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogů, péče o odborný růst je určen v plánu práce školy. Ve školním roce 2003/2004 se učitelky účastnily celkem 10 vzdělávacích akcí, z nichž 6 se týkalo výchovně vzdělávací práce (odstraňování agresivity u dětí, zkušenosti s vytvářením rámcového programu výchovně vzdělávací práce, evaluace a autoevaluace, rozvoj dětského mozku, výtvarné techniky aj.). Méně jsou využívány získané poznatky při aplikaci metod prožitkového učení, oblast speciální pedagogiky je využívána více.

Personální podmínky vzdělávání jsou v celkovém posouzení hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Budova mateřské školy je účelové zařízení umístěné ve svahu, v provozu je od r. 1964. Budova má jedno nadzemní podlaží, přístup v přízemí je částečně bezbariérový. Celkový stav budovy není dobrý, narušena je statika budovy (praskají skleněné výplně oken i zdi), velmi opotřebovaná jsou okna v nadzemním podlaží. Havarijní stav je v současné době řešen vypracováním posudků odborníků, ve spolupráci se zřizovatelem pak naplánování celkových oprav.

Prostorové uspořádání uvnitř budovy je funkční, umožňuje dětem snadno se orientovat v daném prostředí, vyhovuje jejich skupinovým i individuálním činnostem. Každá třída má své zázemí (šatny, sociální zařízení, přípravnu jídel). Prostředí je udržované a upravené. Vybavení tříd a heren je průběžně obnovováno a doplňováno (nové stolky a židle dle fyziometrie dětí, lehátka, lůžkoviny). Hračky a učební pomůcky jsou umístěny v dosahu dětí, jejich skladba a množství odpovídá věkovému složení tříd (pestrá nabídka stavebnic včetně technických stavebnic). Méně pozornosti učitelky věnují obnově prostředí ke stimulaci spontánních a programově řízených činností z hlediska vyšší prožitkové kvality (funkční pracovní kouty, členění, nabídka experimentování, objevování aj.). Velmi dobré je zastoupení pomůcek a materiálu pro výtvarné a hudební činnosti, využíván je obrazový materiál. Dětská knihovna je v každé třídě, nevýhodou je umístění naučné dětské literatury mimo dosah dětí (encyklopedie, atlasy, naučná leporela). K bližší identifikaci tříd slouží výrazné ladění barevného nábytku ve třídách i barevné logo třídy. Ve třídě je k dispozici počítač s dětskými naučnými programy, který je hojně využíván. Velmi dobré je vybavení školy audiovizuální technikou, pro zajištění administrativy jsou k dispozici dva osobní počítače, kopírka a 2 tiskárny. Zpřístupněn a využíván je internet a mailová pošta. Technické zázemí tříd dále skýtá 6 praček vzduchu, 3 zvlhčovače vzduchu a jeden ionizátor. Do rehabilitačního programu patří různé druhy foukaček a inhalátory, sprchové kouty (děti se po cvičení denně sprchují).

Velmi dobře vybavená školní zahrada poskytuje dětem kvalitní herní vyžití (herní i pohybové). V době inspekce bylo zjištěno, že údržba zeleně na školní zahradě (sekání trávy, stříhání keřů) nebyla provedena, což znemožňuje její využívání.

Kontrolní činnost a opatření ke zlepšení stavu v oblasti materiálně technických podmínek jsou do práce vedení školy zahrnuty. Byly vypracovány znalecké posudky k provozování budovy, finanční nákladnost provedených oprav a rekonstrukcí je projednávána se zřizovatelem.

Materiálně technické podmínky pro vzdělávání jsou v celkovém posouzení na velmi dobré úrovni, problémem zůstává technický stav budovy.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

Výchovně vzdělávací program

Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání je věnován zdravotně oslabeným dětem, které nejsou umístěny ve zdravotnických zařízeních. Při jeho sestavování škola vycházela z analýzy práce předcházejícího období a stanovila si cílové priority. Cílem programu je přispět ke zlepšení zdravotního a psychického stavu dětí zdravotně oslabených, plně uspokojovat jejich speciální potřeby a usilovat o jejich plnou integraci v dalším vzdělávání. Školní vzdělávací program doplňují dílčí projekty a programy (např. Program podporující zdraví, Program prevence řečových vad, Program podporující rozvoj jemné motoriky a grafomotoriky, podpora zdravého životního stylu). Základní vzdělávací cíle jsou ve shodě s obecnými cíli předškolní výchovy i *Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání*.

Povinná dokumentace k evidenci dětí je vedena na předepsaných tiskopisech a má velmi dobrou administrativní úroveň. K přijetí do MŠ je vyplněn evidenční list dítěte spolu s doporučením lékaře či jiného odborného pracoviště k zařazení do SMS, evidovány jsou přihlášky. Dokumentace, která obsahuje osobní údaje dětí, je součástí třídní dokumentace. Uložení těchto dokumentů je zabezpečeno proti zneužití (uzamčené skříňky ve třídách). Rozhodnutí o přijetí do SMS je písemné a ředitelka školy je předává rodičům zpravidla na začátku školního roku. Vyšší počty zapsaných dětí ve třídě SMS pro školní rok 2004/2005 jsou upraveny výjimkou, která byla projednána se zřizovatelem. Podkladová dokumentace k vykazovanému počtu dětí ve výkazu o speciálních školách dle stavu k 30. 9. 2004 souhlasila s počtem zapsaných dětí pro školní rok 2004/2005. Obsah výchovně vzdělávací práce je zachycen v *Přehledech výchovné práce*, ty jsou vedeny v každé třídě. Obsah zápisů je pravidelně kontrolován. Vypovídací hodnota zápisů více směřuje k zajištění rehabilitační a speciální péče než k plnění obsahového zaměření výchovně vzdělávací činnosti v třídních vzdělávacích programech. Předložená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh výchovně vzdělávací činnosti sledovaného předškolního zařízení.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování vzdělávacího programu a její realizace je uplatňována v oblasti plánování i hospitací. Frekvence hospitací je dodržována dle zpracovaného plánu, získaných informací není v programu školy výrazněji využíváno. Takto nastavené kontrolní mechanismy se jeví více jako formální, s neúčinnou zpětnou vazbou.

Ve výchovném stylu se vychází z potřeb dítěte, režim dne je dostatečně pružný a otevřený. V základních pravidlech školy jsou vytvořeny podmínky pro úspěšnou adaptaci dítěte na začátku docházky do MŠ, prosazování heterogenního uspořádání tříd, nabídka zájmových aktivit, což škola dodržuje. Veškeré působení pedagogů směřuje k tomu, aby se snížila psychosociální náročnost prostředí a dítě se cítilo spokojené a dobře se rozvíjelo, klima školy je vyrovnané. Organizace výchovně vzdělávacího procesu je z hlediska psychohygieny promyšlená.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávacích činností

Vysoce kvalifikovaný pedagogický sbor vytváří velmi dobré podmínky pro realizaci stanoveného programu. Získané dovednosti a dlouholeté zkušenosti (doba praxe se pohybuje od 15 do 26 let pedagogické praxe) se snaží učitelky uplatňovat v praxi.

Spontánní a řízené činnosti

Výchovně vzdělávací činnosti jsou realizovány ve shodě s třídními vzdělávacími programy, tematické celky se shodují s rozvržením ve školním vzdělávacím programu. Vlastní zpracování na kratší časové úseky se ve své obsahové náplni činností liší. Úroveň plánování programově řízených činností je dobrá, přesto návaznost a kontinuita učení v jednotlivých oblastech je zajištěna jen částečně (záměna cílů za náměty činností).

Bezprostřední příprava spontánních činností byla ve většině učitelkami podceněna, chybělo hlubší propojení herních aktivit k tematickému zaměření programu. Absence funkční motivace vedla k tomu, že děti často přebíhaly od činnosti k činnosti, docházelo ke konfliktům a místy i k neúčelnému využívání hraček i prostředí. Vhodnost a promyšlenost organizace řízených i spontánních činností byla využita v bloku integrovaných činností pouze v jedné třídě (využití dojmů z předcházejícího výletu), kde učitelka kladla důraz na prožitkovost, kreativitu, nechyběl i experiment, smyslová výchova, otevřen byl prostor pro samostatný verbální projev dětí (vhodnost kladených otevřených otázek). V ostatních třídách se učitelky více soustředily na plnění izolovaného úkolu, což více směřovalo k formě předmětového učení. Samostatné kreativní uplatnění ve hře děti mohly uplatnit v konstruktivních činnostech s technickými stavebnicemi, možnost volby z více nabídek nebyla ze stran učitelek promyšlena. Kvalita vzájemných vztahů ve třídě, vzhledem

k heterogennímu složení tříd, je dobrá. Ke konfliktům docházelo ve třídě, kde nejsou jasné stanovená pravidla her a vzájemného soužití, vliv má jistě věkové složení třídy i nástup nových dětí v začátku školního roku do SMŠ. Příčinné souvislosti se nabízejí v málo obměňovaném prostředí s vyšší prožitkovou kvalitou.

Pozorováním v průběhu dne bylo zjištěno, že děti jsou vedeny k utváření základních návyků v oblasti hygieny, zcela samostatně jsou v přípravě stolování, starší děti zvládají sebeobsluhu (převlékání, ukládání oděvů, obouvání). Ve všech třídách je dbáno na estetiku stolování, je dodržován pitný režim.

Průběh sledovaných spontánních činností je hodnocen stupněm dobrým.

Průběh sledovaných řízených činností je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

V průběhu inspekce bylo možné vysledovat průběhové výsledky na základě úrovně různých poznatků, dovedností a postojů dětí v jednotlivých třídách. Po stránce pohybové jsou děti velmi obratné, cvičí s chutí, uvědoměle spolupracují v oblasti rehabilitačních cvičení i otužování (dechová cvičení, zdravotní cviky, otužování vodou). Pro pohybový rozvoj dětí a posilování jejich celkové zdatnosti jsou využívány výjezdy do škol v přírodě, účast na předplaveckých kurzech pro předškolní děti či pořádání školních soutěží.

V péči o sebe zvládají nejstarší děti samostatně oblékání, přípravu stolování, chápou důležitost hygienických návyků a dovedou je v praxi uplatňovat. Partnerské vztahy ve třídách jsou dobré, rovněž tak je hodnocena úroveň řečových a jazykových dovedností.

Úroveň představivosti a fantazie v konstruktivních, výtvarných a pracovních činnostech je standardní.

K přírodě a okolí mají pozitivní vztah, dovedou v základním pohledu rozlišit co je špatné a dobré, zvláště v přímé souvislosti k jejich zdravotnímu oslabení.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně vzdělávací činnosti

V celkovém posouzení jsou průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti speciální mateřské školy hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Při Speciální mateřské škole Malátova 12, Ústí nad Labem pracuje **Občanské sdružení „Zdravíčko“**, kde jsou sdružení rodiče dětí i zaměstnanci školy. Toto sdružení se stará a částečně i podílí na materiálním vybavení SMŠ, úzce spolupracuje se školou na dotváření školního programu včetně akcí pro děti a rodiče. Registrace sdružení byla provedena dne 26. 10. 1998 – MVČR pod čj. VS/1-1/37 769/98 – R.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Dlouhodobý záměr výchovy a vzdělávání ve Speciální mateřské škole, Ústí nad Labem, Malátova 12 – období 2004 - 2008
2. Školní program pro předškolní vzdělávání uvedený pod názvem „Zdravíčko“ vydaný dne 22. 7. 2003

3. Roční plán pro školní rok 2004/2005 ze dne 11. 8. 2004
4. Roční tematický plán pro výchovně vzdělávací činnost
5. Třídní vzdělávací programy ve 3 třídách SMŠ pro školní rok 2004/2005
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků SMŠ na školní rok 2004/2005
7. Pracovní řád vydaný dne 3. 1. 2000
8. Organizační řád včetně organizační struktury zařízení ze dne 3. 1. 2000
9. Vnitřní předpis, bod 3 – kritéria pro určování výše osobního ohodnocení pro zaměstnance školy
10. Výroční zpráva školy – školní rok 2003/2004 ze dne 3. 7. 2003
11. Zřizovací listina školy, její poslední platné znění na základě Usnesení rady Ústeckého kraje č. 170/103/2004 ze dne 1. září 2004
12. Poslední platné rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 19. 3. 2003 čj. 33 397/2002 - 21
13. Výjimka z počtu zapsaných dětí ve třídách SMŠ pro školní rok 2004/2005 ze dne 13. 10. 2004
14. Přehledy výchovné práce ve všech 3 třídách SMŠ pro školní rok 2004/2005
15. Individuální a osobní dokumentace přijatých dětí do SMŠ pro školní rok 2004/2005 – evidenční list dítěte, přihláška do SMŠ, lékařské zprávy a doporučení k zařazení do SMŠ, rozhodnutí ředitelky o přijetí do SMŠ
16. Statistický výkaz o speciálních školách dle stavu k 30. 9. 2004 škol (MŠMT) – V 4 – 01 včetně přílohy V 4d - 01
17. Rozpisy úvazků přímé výchovné práce pedagogických pracovníků ve školním roce 2004/2005
18. Jmenovací dekret ředitelky SMŠ z 28. 12. 1999 s účinností od 1. 1. 2000 čj. 35 325/99 – 26
19. Potvrzení ve funkci ředitelky příspěvkové organizace nový zřizovatelem ze dne 29. 6. 2001
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků SMŠ
21. Zápisy z pracovních porad a pedagogických rad ve školním roce 2003/2004, 2004/2005
22. Zápisy z třídních schůzek a akcí pro rodiče – školní rok 2003/2004, 2004/2005
23. Režim dne SMŠ
24. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti za období školního roku 2003/2004 a 2004/2005
25. Občanské sdružení „Zdravíčko“ – registrace MV ČR pod čj. VS/1 – 1/37 769/98 – R ze dne 26. 10. 1998
26. Inspekční zpráva čj. 017-06-06/9697-Šu ze dne 16. 12. 1996

ZÁVĚR

Personální a pedagogické zajištění ve vztahu k plnění programu školy je velmi dobré. Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla zajištěna při všech činnostech kvalitní pedagogická i speciální péče. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že převážná část pedagogického sboru má ukončené vysokoškolské vzdělání v oboru speciální pedagogiky, získané poznatky a dovednosti se snaží uplatňovat v praxi.

Ve vztahu k počtu zapsaných dětí má škola potřebné prostorové a materiální podmínky, což umožňuje bezproblémový chod školy. Velmi dobré vybavení školy hračkami a vzdělávacími pomůckami umožňuje plně realizovat zvolený vzdělávací program. Dlouhodobým problémem zůstává technický stav budovy.

Výchovně vzdělávací program je rámcově vymezen na delší období a rozpracován do konkrétních kroků pro jednotlivý školní rok v třídních vzdělávacích programech i plánu ředitelky školy. Pozitivem je skutečnost, že škola reagovala na modelový program pro předškolní vzdělávání a snaží se jej uvést do praxe. Speciální mateřská škola nabízí dětem všestranně vhodné rozvojové podmínky a úroveň výchovně vzdělávacího procesu je v celkovém pohledu hodnocena jako velmi dobrá. Rezervou zůstává využívání aktivačních metod a účelných organizačních prostředků k prosazování prožitkovosti jako nejpřirozenějšího způsobu učení dítěte předškolního věku. Podpora sociálního i osobnostního rozvoje dítěte je však patrná ve všech oblastech výchovného působení, vynikající je oblast individuální péče v oblasti rehabilitačních a relaxačních technik.

Výhledová studie do roku 2008 předkládá potřebnost tohoto zařízení pro děti zdravotně oslabené i pro děti s poruchami psychosociální adaptace. V tomto směru škola úzce spolupracuje s odbornými pracovišti i lékaři, počet dětí i tříd je na další roky stabilní, rodiče mají o tento typ předškolního zařízení velký zájem.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ludmila Šutková

Ludmila Šutková v.r.

Vedoucí týmu

.....

V Litoměřicích dne 29. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 11. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Bc. Jana Skalová

Skalová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce Litoměřice, Na Valech 525/12, 412 01 Litoměřice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Ústecký kraj - Krajský úřad Velká Hradební 48 Ústí nad Labem	2004-11-15	F2-1052/04-1351

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
15. 11. 2004		Připomínky nebyly podány.